

KÖNYVTÁRELLÁTÁSI SZOLGÁLTATÓ RENDSZER

A BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN MEGYEI

KÖNYVTÁRELLÁTÁSI SZOLGÁLTATÁS

MUNKATERVE

2022

II. Rákóczi Ferenc
Megyei és Városi Könyvtár
Miskolc

Tartalom

Tartalom	2
1. Helyzetkép.....	3
1.1 Borsod-Abaúj-Zemplén megye kistépüléseinek könyvtárellátási helyzete számokban	3
1.2 A központi költségvetési támogatás egységes feladatalapú felhasználási terve.....	8
2. A megyei hatókörű városi könyvtár által nyújtott szolgáltatások	12
2.1. Állománymenedzsment	12
2.1.1. Gyűjteményfejlesztés	12
2.1.2. Állomány nyilvántartása, feltárása, gondozása.....	15
2.2 Dokumentumszolgáltatás.....	15
2.3 Információs szolgáltatás	17
2.4 Közösségi szolgáltatások	18
2.5 Speciális könyvtári szolgáltatások, dokumentumok, eszközök biztosítása a fogyatékkal élők számára	20
2.6 Nemzetiségi könyvtári ellátás.....	21
2.7 Szakmai képzés, továbbképzés.....	22
2.8 Eszközbeszerzés, informatikai és egyéb eszközfejlesztés.....	25
2.9 Statisztikai adatszolgáltatás	27
2.10 Könyvtárhasználat	28
3. Szolgáltató könyvtár.....	28
4. Minőségfejlesztés, minőségirányítás, a szolgáltatás dokumentálása	28

1. Helyzetkép

1.1 Borsod-Abaúj-Zemplén megye kistelepüléseinek könyvtárellátási helyzete számokban

Borsod-Abaúj-Zemplén megye sajátos településjellege, az 500 fő, vagy ez alatti lakónépességű települések magas, a városok viszonylag alacsony száma és korlátozott szolgáltató képessége már a korábbi években is különösen indokoltá tette a szakmai együttműködések megerősítését. A gazdaságosan és költséghatékonyan működtethető Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer kialakítása kedvező folyamatokat indított el az elmúlt években a kistelepülésen élők könyvtári ellátásában. A tendenciát a rendszerhez csatlakozók számának folyamatos növekedése jelzi. Ezzel ellentétes folyamat figyelhető meg a nyilvános könyvtárak jegyzékén szereplő települések számában, ahol a lélekszám alapján még lehet számítani csökkenésre a jövőben is.

Borsod-Abaúj-Zemplén megyében minden településen biztosítottak valamilyen formában a szolgáltatások. 2021 januárjától 331 településen a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer keretében biztosítjuk a könyvtári ellátást. Feladatainak egy részét a megyében működő nyilvános könyvtárak módszertani, szakmai támogatása, a számukra nyújtott szolgáltatások minőségének megőrzése, javítása teszi ki. Miskolc mellett 23 város és 3 község a nyilvános könyvtárak jegyzékén szereplő könyvtárat tart fenn, továbbá négy szak- és felsőoktatási könyvtár működik a megyében.

A községekben élő lakosság minőségi könyvtári ellátása érdekében létrehozott Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszernek köszönhetően a kistelepüléseken is biztosítottak a szolgáltatások személyi és szervezeti keretei, rendelkezésre állnak a technikai, logisztikai feltételek is. Tovább csökkent a szolgáltatóhelyeken foglalkoztatottak száma, – ami, ha 2022-ben tovább folytatódik, – a szolgáltatások biztosítását veszélyezteti.

A II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár 2013-ban 297 településen – az önkormányzatokkal kötött megállapodást követően – kezdte el a KSZR keretében a könyvtári szolgáltatás biztosítását. 2013 végén újabb két település, Hidasnémeti és Bódvaszilás csatlakozott, majd 2014 végén további 10 község: Aszaló, Bodrogkisfalud, Hangács, Hernádkércs, Kiscséc, Nagykinizs, Rakacaszend, Szegilong, Tiszaladány. Az új belépők közül 4 település a könyvtárbuszos szolgáltatást, míg 6 település a letéti ellátást választotta. 2016-ban már 314 településsel dolgoztunk együtt a könyvtári ellátást illetően, hiszen a meglévő 309-hez még öt új település – Ároktő, Arló, Borsodszirák, Krasznokvajda és Legyesbénye – önkormányzatával kötöttünk együttműködési megállapodást. 2017-ben Abaújszántó, Boldva, Erdőbénye, Halmaj, Homrogd, Taktabáj, Tiszapalkonya csatlakozott a KSZR-hez. 2019-ben 327 települést láttunk el a két legutóbbi csatlakozóval, Harsánnal és Rakacával együtt. 2020-ban egy újabb település csatlakozott: Tarcál. 2021-től két nagyközségi könyvtár, Szirmabesenyő és Tiszalúc, valamint egy községi könyvtár Ináncs csatlakozott. Így ez a szám 2021-ben 331-re nőtt.

Össességében 2022-ben már 280 település könyvtári szolgáltató helyen igényli a szolgáltatás biztosítását, és csupán 51 település kívánja továbbra is igénybe venni a könyvtárbuszos ellátást.

2022 elején közös megegyezéssel távozott az encs-sziksói térség referense az intézményből. Helyette március 16-ától egy felsőfokú végzettségű – de szakmai előképzettséggel nem rendelkező – munkatársat vettünk fel, aki vállalta, hogy beiratkozik a 2022 szeptemberében induló segédkönyvtáros tanfolyamra. Ezzel párhuzamosan a települések elosztásában is változtatásokat kell végrehajtanunk.

A Rendezvényszervező és PR csoport egy munkatársa továbbra is közreműködik a területi ellátás portáljának és a megyei munka sajtóban és médiában való népszerűsítésében.

A gépkocsivezetői feladatokat 4 gépkocsivezető és 5 területi referens végzi, de a kollégák között vannak továbbiak is, akik bekapcsolódnak ebbe a munkába. A személyi feltételek adottak a feladat ellátásához, fokozott figyelmet és szervezést a gépkocsihasználat és a gépkocsivezetői feladatok ellátása igényel. A rendelkezésre álló 5 gépkocsi a KSZR feladatok mellett az intézményi feladatokat is ellátja.

A KSZR könyvtári szolgáltató helyek lakosságszám szerinti megoszlása az alábbiak szerint alakul 2022-ben.

Könyvtárak		Könyvtárak száma (db) 2022	Lakosságszám összesen 2021. január 1.
Könyvtárellátási Szolgáltató helyek	megyei könyvtár KSZR szolgáltató helyeinek száma összesen 0 - 500 lakosú településen	144	34879
	ebből könyvtárbusz al ellátott település	43	7097
	megyei könyvtár KSZR szolgáltató helyeinek száma összesen 501 - 1000 lakosú településen	82	58010

	ebből könyvtárbussz al ellátott település	7	4091
	megyei könyvtár KSZR szolgáltató helyeinek száma összesen 1001 - 1500 lakosú településen	44	51824
	ebből könyvtárbussz al ellátott település	1	1010
	megyei könyvtár KSZR szolgáltató helyeinek száma összesen 1501 - 5500 lakosú településen	61	140089
	ebből könyvtárbusszal ellátott település	0	0
Összesen		331	284802
Nemzetiségi könyvtárat fenntartó nemzetiségi önkormányzattal kötött megállapodás alapján		0	0
A települési közkönyvtári és iskolai könyvtári feladatokat együttesen ellátó szolgáltató helyek száma		37	45597

2022-ben a megyei hatókörű városi könyvtár területi feladatait továbbra is az 1997. évi CXL. törvényben megfogalmazottak, a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer működéséről szóló 39/2013. (V. 31.) rendelet, a költségvetésről szóló aktuális törvény, a nyilvános könyvtárak jegyzékének vezetéséről szóló 379/2017. (XII. 11.) Korm. rendelet, valamint a kistépülésekkel megkötött megállapodások alapján szervezzük.

A törvényben meghatározott kötelező állami feladatokat maradéktalanul ellátjuk, s a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer létrehozásakor kialakított fő céljainkat továbbra is követendőnek tartjuk.

A Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer működtetésében, munkaszervezésében a következő alapelvek érvényesülését tartjuk szem előtt:

- Arra törekszünk, hogy a rendszer továbbra is gazdaságosan és hatékonyan üzemeljen a költségek átgondolt, lehetőség szerinti csökkentésével, a beszerzések hatékony előkészítésével.
- Nagy hangsúlyt fektetünk az informatikai fejlesztésekre, mivel a szakmai munkát jól kiépített, következetesen fejlesztett és karbantartott informatikai rendszer támogatja.
- A KSZR működtetéséhez szükséges adatokat, információkat naprakészen, jól bővíthető és lekérdezhető adatbázisokba szervezzük, melyhez a hozzáférés az intézmény igazgatójának, gazdaságvezetőjének, megyei hálózati osztályvezetőnek és a Területellátási osztály valamennyi tagjának biztosított. Az adatok szervezésében, tárolásában és megosztásában alkalmazzuk a korszerű információtechnológiai lehetőségeket.
- Az adatok több szempontú lekérdezését, elemzését folyamatosan biztosítjuk.
- Arra törekszünk, hogy a könyvtári, információs és közösségi helyekkel való személyes kapcsolattartás a leghatékonyabban és a legkisebb költséggel valósuljon meg.
- Minden állománymozgást (letét kihelyezése, állományleltár, törlés stb.) a Corvina integrált rendszer megfelelő moduljának használatával bonyolítjuk le.
- A feladatellátásban kulcsszerepe van a megyei közös katalógusnak és a Megyei Tudástár portálnak.
- A dokumentumok (könyv, folyóirat, hangoskönyv, DVD, digitális dokumentumok stb.) gyarapítása, feldolgozása központilag, a megyei és városi könyvtárban történik. A dokumentumok szolgáltató helyekre juttatása a II. Rákóczi Ferenc Könyvtár feladata.
- Azon települések esetében, ahol a fenntartó is együttműködő partnernek bizonyul, kezdeményezzük a szolgáltató hely berendezésének teljes megújítását, elsősorban NKA pályázat keretében. Azokon a településeken, ahol nem lehetséges pályázat benyújtása, kezdeményezzük a könyvtári tér rendbetételét és a berendezések megújítását KSZR forrásból.
- Továbbra is kiemelten kezeljük az olvasásnépszerűsítő programok szervezését, valamint a KönyvtárMozi projekt minél szélesebb körben való terjesztését. A közreműködők kiválasztásában a helyi értékeket képviselő előadókat igyekszünk előtérbe helyezni.
- Központi keretből és beszerzéssel biztosítjuk az irodaszereket, ügyviteli nyomtatványokat, a könyvtárhasználati foglalkozásokhoz szükséges anyagokat.
- Az informatikai eszközpark bővítésével kapcsolatban arra törekszünk, hogy a KSZR fejlesztési tervben foglaltak teljesülését követően – minden településen legalább 2

darab számítógép álljon rendelkezésre –, a KSZR ajánlásban szereplő 2+1 számítógép segítse a szolgáltatást.

A Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer működtetésére a II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár a 2022-es évre **258.859.300 Ft** állami támogatásban részesül.

A település lakosságszámától függő fajlagos összeg a Magyarország 2022. évi központi költségvetéséről szóló 2021. évi XC. törvényben került kihirdetésre, mely az előző évihez képest nem változott és az alábbiak szerint alakul:

1.000 fő lakosságszámú vagy az alatti település esetén 668.300 Ft/település

1.001 – 1.500 fő lakosságszám közötti település esetén 1.060.760 Ft/település

1.501 – 5.500 fő lakosságszám közötti település esetén 1.002.460 Ft/település.

Az állami támogatás nettó értékben kerül felhasználásra.

Átfogó feladatok:

A II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár a törvény előírásai értelmében a megye egész területén szervezi a könyvtárak közötti együttműködést, a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer keretében szolgáltatásokat nyújt az igénylő települések számára.

- A feladatellátás érdekében évente 2 alkalommal megyei szintű szakmai napot rendezünk. Alkalmanként, a szakmai szervezetekkel együttműködve további, az aktuális könyvtárszakmai kérdésekkel kapcsolatos konzultációs napot szervezünk.
- A Területellátási osztály rendszeresen, személyesen és elektronikusan tartja a kapcsolatot a fenntartó önkormányzatok képviselőivel, polgármesterekkel, jegyzőkkel, valamint a településeken működő könyvtári, információs és közösségi helyek munkatársaival.
- A könyvtári területet érintő jogszabályi változásokról, könyvtárszakmai akciókról tájékoztatást nyújtunk. A személyes látogatások gyakorisága legalább negyedéves.

Kiemelt feladatok

Kiemelt feladat a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer keretében végzett munkáról a beszámoló, illetve a munkaterv elkészítése, a megyei szintű statisztikai adatszolgáltatás koordinálása, ezzel párhuzamosan a valós települési elvárásokra alapozott költségvetés összeállítása.

A megye területén működő könyvtárakkal való együttműködés során 2022-ben is arra törekszünk, hogy a közös munka több síkon is megvalósuljon. A szakmai ismeretátadás egyik leghasznosabb formája a szakmai napok szervezése, valamint a tematikus továbbképzések tervezése. 2022-ben is folytatni kívánjuk – amennyiben a veszélyhelyzet engedi – az elmúlt évek jó gyakorlatát, és több helyszínen a Corvina integrált könyvtári rendszer használatát

elősegítő, 1-1 napos továbbképzést szervezünk az érdeklődő könyvtárak szakemberei számára.

Az aktuális könyvtárszakmai kérdésekről egy-egy szakmai nap keretében tájékoztatjuk a megye könyvtárosait. 2022-ben két programot szervezünk a megye könyvtárosai számára, melyekre a KSZR munkatársakat is várjuk. Ezek megvalósítását május és október hónapban tervezzük.

Felelős: igazgató, megyei hálózati osztályvezető

Határidő: 2022. május, október

A kulturális törvény változását követve, a nyilvános települési könyvtárak minisztériumi séma alapján elkészült 2021. évi beszámolóit és 2022-es munkaterveit elektronikus formában begyűjtjük és feltöltjük a Könyvtári Intézet által működtetett **Magyarországi Könyvtárak Adatbázisába**.

Felelős: megyei hálózati osztályvezető

Határidő: 2022. április 15.

Az intézmény egészét érintő - 2021-ben történt - személyi változásokat követően a Területellátási csoport osztállyá alakul. Vezetését a megyei hálózati osztályvezető látja el az igazgató közvetlen irányítása mellett. A szervezeti változásoknak megfelelően az SZMSZ-t is módosítjuk

Felelős: igazgató, megyei hálózati osztályvezető

Határidő: 2022. július

Amennyiben a járványhelyzet lehetővé teszi, az **Országos Könyvtári Napok** programsorozatának időszakában megszervezzük a megyei könyvtárosok találkozóját.

Felelős: igazgató, megyei hálózati osztályvezető

Határidő: 2022. október

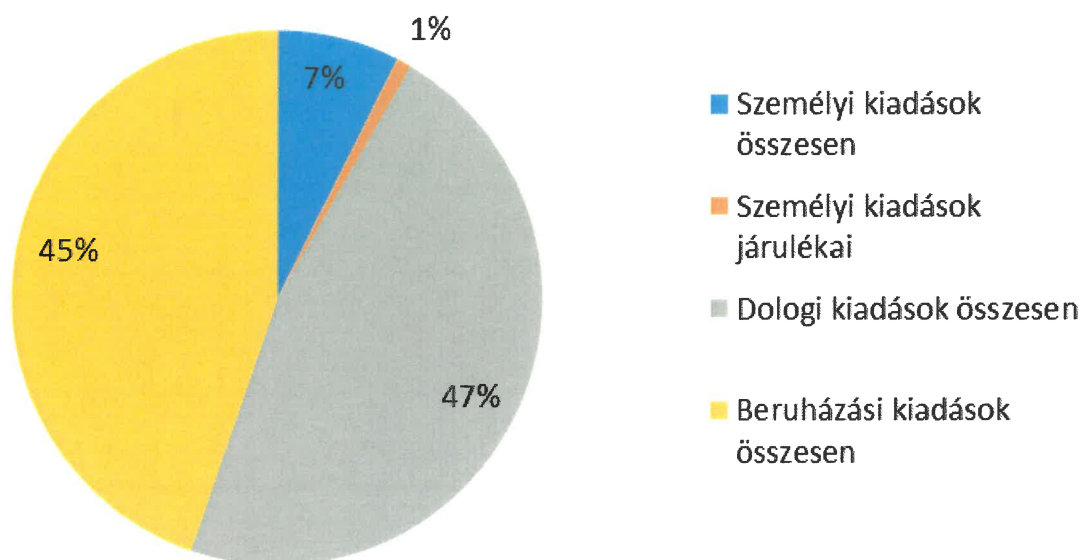
1.2 A központi költségvetési támogatás egységes feladatalapú felhasználási terve

Borsod-Abaúj-Zemplén megye Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer 2022. évi költségvetési támogatásának felhasználási terve				
		kiadások	összesen	%
Személyi jellegű kiadások összesen			19 200 000 Ft	7,42%
	Szakmai szolgáltatás megbízási díja munkakörön kívüli és munkaidőn túli feladatra	10 200 000 Ft		
	Közösségi programok előadóinak, oktatóinak és közreműködőinek megbízási díjai	9 000 000 Ft		
Személyi juttatások járulékai összesen			2 379 000 Ft	0,92%
	Személyi juttatások járulékai	2 379 000 Ft		
Dologi kiadások összesen			121 580 300 Ft	46,97%
Dokumentumszolgáltatás			26 000 000 Ft	10,04%
	Folyóirat és egyéb dokumentum beszerzés		26 000 000 Ft	10,04%

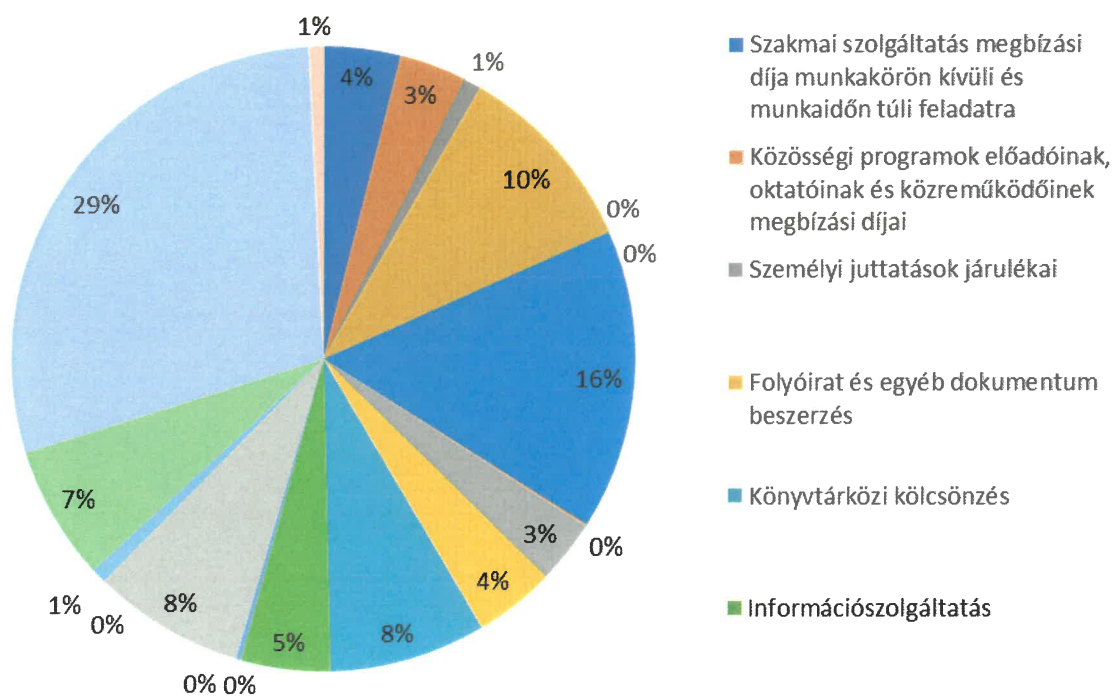
összesen			
Folyóirat, napilap	25 000 000 Ft		
Nem hagyományos dokumentumok	1 000 000 Ft		
Könyvtárközi kölcsönzés - egyedi dokumentumokra vonatkozó kérések teljesítése (postaköltség, csomagolás stb.)			
Információs szolgáltatás		0 Ft	0,00%
Adattárak, adatbázisok szolgáltatás díja (pl. EBSCO), honlapfejlesztés, retrospektív feldolgozás, konverzió, oktatásban, képzésben résztvevők információellátásának segítése Helyismereti információk biztosítása, digitalizálás			
Közösségi szolgáltatás		40 190 300 Ft	15,53%
Digitális írástudás fejlesztés, információs műveltség elsajátításának, használóképzés, tanulási folyamatok támogatása, ODR-MOKKA működéséről tájékoztatás			
Olvasásfejlesztő, ismeretterjesztő, a könyvtár szolgáltatásait népszerűsítő programok, kulturális, közösségi rendezvények, egyéb programok, kiállítások szervezése	40 190 300 Ft		
Könyvtárosképzés, továbbképzés		250 000 Ft	0,10%
Könyvtári személyzet rendszeres képzése, továbbképzése, szakmai napok költségei (tanfolyamok költsége, utazás, csoportos étkezés)	250 000 Ft		
Szolgáltatások szakmai anyagköltsége		8 500 000 Ft	3,28%
Szakmai nyomtatványok, vonalkód, könyvtámasz, címkék, filmolux, olvasójegy stb.	8 500 000 Ft		
Kültéri és beltéri táblák, feliratok, képeretek, betű- és szakjelzet készlet stb.			
Szolgáltatások infokommunikációs költsége		10 800 000 Ft	4,17%
Nem adatátviteli célú távközlési díjak	800 000 Ft		
Adatátviteli célú távközlési díjak	2 500 000 Ft		
Szoftverüzemeltetés, licenc díj, portálszolgáltatás díja	7 500 000 Ft		
Szolgáltatások szállítási költsége		21 100 000 Ft	8,15%
Gépkocsi/könyvtárbusz üzemeltetés kiadásai (hajtó- és kenőanyag, biztosítás, szerviz)	17 600 000 Ft		
Egyéb szállítási költség, csoportos utazás költsége			
Postaköltség (egyéb postai küldemény)	3 500 000 Ft		
Szolgáltatások egyéb kiadásai		12 000 000 Ft	4,64%

Pénzügyi szolgáltatás, bankköltség, közbeszerzés költsége Egyéb általános költségek Irodaszerek, egyéb nyomtatvány	12 000 000 Ft		
Továbbszámlázott (közvetített) szolgáltatások kiadásai államháztartáson belülre - szolgáltatás vásárlása városi könyvtártól			
Szolgáltatások marketing eszközei		700 000 Ft	0,27%
Szolgáltatást népszerűsítő, tájékoztató kiadványok, programmeghívók, hirdetés, reklámköltségek	700 000 Ft		
Szolgáltatások kísértékű tárgyi eszközei		0 Ft	0,00%
Szolgáltatások beruházási, fejlesztési költsége		115 700 000 Ft	44,70%
Számítástechnikai nagyértékű eszközök, szoftverek	20 400 000 Ft		
Szállító jármű vásárlása			
Szoftver- és adatbázisfejlesztés	2 000 000 Ft		
Egyéb: fejlesztő játékok, eszközök kiegészítő célbútorok, berendezési tárgyak, számítástechnikai eszközök, elektronikai eszközök	18 000 000 Ft		
Könyv beszerzés	75 300 000 Ft		29,09%
Egyéb, a fenti kategóriákba nem sorolható tétel		2 040 000 Ft	0,79%
Artisjus	40 000 Ft		
Egyéb költség. repi után megfizetett járulék, le nem vonható Áfa	2 000 000 Ft		
.....			
Támogatás összesen		258 859 300 Ft	

Támogatás felhasználásának terve 2022.

Kiadások százalékos megoszlása 2022.

A 2022. évi forrás a települések népességváltozása miatt az előző évinél 843.220 Ft-tal magasabb lett, így ténylegesen **258.859.300 Ft** támogatással tervezünk.

A tervezés és az egyes feladatokra fordítható keretösszegek meghatározása során arra törekszünk, hogy a felhasználás kiegyensúlyozott, gazdaságos és a települések igényeihez alkalmazkodó legyen. Szinten tartjuk a dokumentum beszerzésekre fordítható keretösszeget, és az olvasásnépszerűsítő, kulturális, közösségi programok forráshányadát is. Mindkettőre nagy igény mutatkozik. A könyvbeszerzések esetében ismét elérjük az uniós értékhatárt, ami a közbeszerzés átfutási idejét növeli, ezért fontos az előkészítés megfelelő ütemezése, melyre az előző év végén került sor.

Az 5 éves fejlesztési tervben kiemelt hangsúlyt kapott a kistéleplési szolgáltató helyek infrastrukturális feltételeinek javítása. 2022-ben is folytatjuk az informatikai eszközök beszerzését, elsősorban azokra a településekre koncentrálunk, ahol nem áll rendelkezésre a KSZR ajánlásban elvárt 3 db számítógép és a szolgáltatóhely jól működik, illetve ahol a rendelkezésre álló gépek minősége nem megfelelő.

Felelős: igazgató, gazdasági igazgatóhelyettes, megyei hálózati osztályvezető

Határidő: 2022. július 31.

Összességében a forráselosztás kiegyensúlyozott, s a dokumentumvásárlásnál elérhető (40%-os) kedvezmény jelentősen növelheti a költséghatékonyságot.

A költségvetés átgondolt megtervezésével, s az erre épülő szolgáltatások, fejlesztések településnagyság és konkrét települések szerinti meghatározásával biztosítjuk a rendszer zavartalan működését.

Felelős: igazgató, gazdasági igazgatóhelyettes, megyei hálózati osztályvezető

Határidő: folyamatos

2. A megyei hatókörű városi könyvtár által nyújtott szolgáltatások

2.1. Állománymenedzsment

2.1.1. Gyűjteményfejlesztés

2022-ben is tovább folytatjuk azt a gyakorlatot, melyet a gyűjteményfejlesztés, a kistéleplések állományának menedzselése, feltárása terén 2013-ban kezdtünk.

Arra törekszünk, hogy a dokumentumbeszerzésben érvényesüljenek a települések igényei mind a könyvek és egyéb dokumentumok, mind a folyóiratok terén. A folyóiratok megrendelésének adminisztrációját a megyei hatókörű városi könyvtár kollégái végzik. Az érkeztetés (nyilvántartás), a reklamáció indítása a szolgáltató helyen dolgozó könyvtáros feladata.

2022-ben a beszerzési keretösszeg további emelését nem tervezzük. Könyvekre 75 millió Ft-ot, egyéb dokumentumtípusra 1 millió forintot, a folyóiratok előfizetésére. 25 millió Ft-ot költünk.

A dokumentumok beszerzését 2022-ben is közbeszerzési eljárás keretében bonyolítjuk mind a könyvek, mind a folyóiratok tekintetében.

	tervezett darabszám	tervezett értéke Ft-ban
Könyvbeszerzés	37.476	75.000.000
Folyóirat, heti-, napilap	2.210	25.000.000
Nem hagyományos dokumentum (DVD, CD)	264	1.000.000
Összesen	37.740	101.000.000

A folyóirat beszerzési keret meghatározásánál figyelembe vettük az esetleges pótrendeléseket, a mindenkori előfizetési díjakat.

Felelős: megyei hálózati osztályvezető, gyűjteményszervezési osztályvezető, folyóiratos kollégák, feladattal megbízott területi referens, a területi referensek

Határidő: folyamatos

Az egyes ellátási körzetekben felhasználható keretösszegeket előre meghatározzuk, felhasználásukról naprakész nyilvántartást vezetünk. Minden beszerzési módban követjük a vásárlásokat, figyelemmel a településekről érkező egyedi, indokolt igényekre.

A vásárlással kapcsolatos adminisztráció tárgyévben történő megvalósítása végett arra törekszünk, hogy a forrásfelhasználás 2022. november végéig befejeződjön.

Felelős: gazdasági igazgatóhelyettes, megyei hálózati osztályvezető, feladattal megbízott területi referens, területi referensek

Határidő: folyamatos

Könyvkeret 2022-re 75.000.000 Ft						
Térsegek/ települések száma	Ellátóhelyek száma	Buszos települések száma	Egy ellátóhely re eső keret	KERET – Ellátóhely	KERET – Busz	Keret összesen
Abaúj+ Tokaj	23+10		260 700	8 603 100		8 603 100
Cigánd	17		260 700	4 431 900		4 431 900
Kazincbarcika	31		260 700	8 081 700		8 081 700
Mezőkövesd+ Tiszaújváros	19+13		260 700	8 342 400		8 342 400
Miskolc	32		260 700	8 342 400		8 342 400
Ózd	26		260 700	6 778 200		6 778 200
Sárospatak+ Sátoraljaújhely	14+18		260 700	8 342 400		8 342 400
Szerencs	17		260 700	4 431 900		4 431 900

Szikszó	17		260 700	4 431 900		4 431 900
Mezőcsát	8		260 700	2 085 600		2 085 600
Encs	22		260 700	5 735 400		5 735 400
Nagy busz	0	27	0	0	1 400 000	1 400 000
Szendrőlét	13		260 700	3 389 100		3 389 100
Kisbusz	0	24	0	0	600 000	600 000
Nemzetiségi könyvek				300 000		300 000
Összesen:	280	51		73 296 000	2 000 000	75 296 000

DVD keret 2022-re: 1 000 000 Ft						
Térségek	Ellátóhelyek száma	Buszos települések száma	Egy ellátóhelyre eső keret	KERET – Ellátóhely	KERET – Busz	Keret összesen
Abaúj+ Tokaj	33		3 012	99 396		99 396
Cigánd	17		3 012	51 204		51 204
Kazincbarcika	31		3 012	93 372		93 372
Mezőkövesd+ Tiszaújváros	32		3 012	96 384		96 384
Miskolc	32		3 012	96 384		96 384
Ózd	26		3 012	78 312		78 312
Sárospatak+ Sátoraljaújhely	32		3 012	96 384		96 384
Szerencs+ Szikszó	34		3 012	102 408		102 408
Mezőcsát+ Encs	30		3 012	90 360		90 360
Nagy busz	0	27	3 012	0	81 324	81 324
Szendrőlét	13		3 012	39 156	0	39 156
Kisbusz	0	25	3 012	0	75 300	75 300
Összesen:	280	52	36 144	843 360	156 624	999 984

2.1.2. Állomány nyilvántartása, feltárása, gondozása

Szolgáltató helyek száma	A településen helyben lévő dokumentumok száma (letét nélkül)	Elektronikus nyilvántartásba vett dokumentumok (%-ban)	Selejtezendő dokumentumok százalékos aránya (becslés %-ban)	Raktári jelzetek megfeleltetése (becslés %-ban)
331	1.110.693	64,74	11	90

Kiemelt feladatunknak tartjuk, hogy a kistelepüléseken korszerű, jól használható gyűjtemények legyenek, melyekről elektronikusan is információ nyerhető. Ezért nagy hangsúlyt fektetünk a települések saját állományának feltárására a Corvina integrált könyvtári rendszerben. 2022-ben – ahol szükséges – elvégezzük az állományrendezést. Terveink szerint erre 12 településen kerül sor példányadatozással összekötve. Ahol a szolgáltató hely teljes saját állományának példányadatozását (szükség esetén bibliográfiai feltárását) elvégezzük, ott átválogatjuk az állományt, az elavult, fizikailag megrongálódott dokumentumok kivonásra kerülnek. Az állomány egészének példányadatozása mellett a dokumentumokba a kölcsönzés előkészítéséhez vonalkódot helyezünk, s a könyvek egységes, nyomtatott formában történő jelzettelését, szerelését is elvégezzük.

2022-ben is további, kb. 40 ezer dokumentum elektronikus feldolgozását, a központi katalógusban történő elérését biztosítjuk. Ezt a feladatot könyvtárunk munkatársai végzik.

Felelős: valamennyi területi referens

Határidő: 2022. december 31.

Valamennyi településnagyság esetében indokolt a könyvtári állomány átválogatása, selejtezése. Terveink szerint 2022-ben további kb. 60.000 ezer dokumentum kivonására kerül sor. Ezt a munkát a területi referensek koordinálják. E feladat ellátásában számítunk a szolgáltatóhelyek azon munkatársaira, akik megfelelő szakértelemmel (képzettséggel) rendelkeznek.

Felelős: valamennyi területi referens

Határidő: 2022. december 31.

2.2 Dokumentumszolgáltatás

A kistelepülések dokumentum ellátása többszintű, hisz az új beszerzések mellett nagy hangsúlyt helyezünk az ODR-MOKKA szolgáltatások népszerűsítésére, a könyvtárközi kölcsönzések számának növelésére, a helyismereti információk vonatkozásában az elektronikus információk előtérbe helyezésére. A megyei hatókörű városi könyvtárban épülő digitális adattárak, illetve helyismereti adatbázisok akadálymentes elérése a cél, melyhez az

informatikai fejlesztés biztosítja az alapot, a szolgáltató helyeken dolgozó munkatársak rendszeres továbbképzése a szakmai ismereteket.

Tervezett könyvtárközi forgalmi adatok a megyében:

A megye településeinek - könyvtárközi kölcsönzésben - küldött dokumentumok száma, 2022. évi terv	
eredetiben	2500
elektronikusan	30
fénymásolatban	50

Eddig is figyelmet fordítottunk a könyvtári rendszer központi szolgáltatásainak népszerűsítésére, ezt a feladatot a jövőben is hangsúlyosan kell kezelnünk. A meglévő ismertető anyagok mellett be kell emelnünk e terület népszerűsítését a szakmai programok és az ellátási körzetekbe szervezett szakmai továbbképzések tematikájába is.

A felhasználói tanfolyamok során azt tartjuk szem előtt, hogy a résztvevők ismerjék meg a könyvtári rendszer szolgáltatásait, éljenek a dokumentumkölcsönzés helyi alkalmain túli lehetőségekkel, tudjanak keresni az országos lelőhely-nyilvántartás, valamint a megyei hatókörű városi könyvtár adatbázisában. A központi szolgáltatások népszerűsítésének előfeltétele a személyi feltételen kívül a települési szolgáltató helyek számítógépes ellátottságának javítása, egyes településeken az internetelérés fejlesztése.

Az ODR szolgáltatások igénybevételét illetően elsősorban a főfoglalkozású, szakképzett könyvtárost alkalmazó könyvtári, információs és közösségi helyekre számítunk, ahol elvárható a könyvtáros ilyen irányú ismerete, felkészültsége. A tapasztalatok szerint a kiskönyvtárak – saját méreteikhez viszonyítva – ugyanilyen dokumentumforgalom bonyolítására képesek, a helyben dolgozó munkatárs aktivitásának a függvényében. Szakmai tájékoztatók szervezésével, az intézményi regisztráció elvégzésével tovább növelhető az ODR szolgáltatások iránti igény, a könyvtárközi kölcsönzések körében igényelt dokumentumok száma. Az eddigi eredmények további fejlődését segíti a „Válaszküldemény” szolgáltatás további propagálása, a szükséges borítékok legyártatása.

Felelős: valamennyi területi referens

Határidő: 2022. december 31.

Folytatjuk azt a jó eredményeket hozó gyakorlatot, hogy a megyei és városi könyvtárból koordináljuk a kistépülésekre kihelyezett dokumentumok könyvtárközi kölcsönzését, elősegítve ezzel egyrészt a beszerzett állomány nagyobb forgását, használatát, másrészt az olvasók megelégedettségét. E gyakorlat bevezetését és korrekt nyilvántartását, pénzügyi elszámolását támogatja a „Válaszküldemény” szolgáltatásunk.

Felelős: területi referensek

Határidő: folyamatos

2.3 Információs szolgáltatás

Az információs szolgáltatás keretében számos szolgáltatást kívánunk biztosítani 2022-ben is, törekedve arra, hogy a kistérségben élők életminősége javuljon, s helyben elérhetővé váljon minél több ember számára a könyvtári rendszer szolgáltatásainak széles köre.

A könyvtári állomány retrospektív feltárása, a beszerzett újdonságok nyilvántartásba vétele, elektronikus katalógusban való közzététele hozzájárul ahhoz, hogy akár otthon, a nap 24 órájában tájékozódni lehessen az adott könyvtári, információs és közösségi helyen fellelhető dokumentumokról, de a megyei és városi könyvtár teljes kínálatáról is. Naprakész információk érhetők el ezáltal a gyűjteményről a **Corvina** integrált könyvtári rendszerben, támogatva a képzésben, továbbképzésben résztvevőket, a kutatómunkát végző érdeklődőket. Az információs szolgáltatás keretében nagy hangsúlyt fektetünk az ODR-MOKKA működéséről, az országos lelőhely-nyilvántartásról szóló tájékoztatásra, melyet prospektusok, plakátok segítségével, illetve a szakmai napok keretében is népszerűsítünk.

Az oktatásban, képzésben részt vevők információellátásának segítése, a tudományos kutatás és az adatbázisokból történő információkérés lehetőségéről való tájékoztatás egyrészt a szakmai napok keretében, másrészt a felhasználói tanfolyamok tematikájába illesztve valósítható meg a legnagyobb hatásfokkal, így ezt az idén is az előző évek gyakorlatának megfelelően szervezzük majd.

A Corvina integrált rendszer használatának kiterjesztésével, a katalógus modul mellett a kölcsönzési modul minél több településen történő bevezetésével egy jól menedzselhető és korrekt adatokat biztosító rendszer kialakításán dolgozunk.

Felelős: megyei hálózati osztályvezető, feladattal megbízott területi referensek, rendszergazda

Határidő: folyamatos

Törekszünk arra, hogy a településekről, a polgármesteri hivataloktól érkező helyismereti információs igényeket minél gyorsabban megválaszoljuk. Ebben a munkában támaszkodunk a könyvtár szakmai területi munkatársaira, elsősorban a Helyismereti gyűjtemény anyagára és könyvtárosaira.

Felelős: valamennyi területi referens, helyismereti kollégák

Határidő: folyamatos

Kezdeményezzük és szorgalmazzuk, hogy a települések honlapján a település könyvtárára vonatkozó, a használók számára nélkülözhetetlen információk elhelyezésre kerüljenek.

Felelős: megyei hálózati osztályvezető, valamennyi területi referens

Határidő: folyamatos

Valamennyi szakmai fórumon és a személyes látogatások során is szorgalmazzuk az ODR, a megyei és városi könyvtár szolgáltatásainak kihasználását, a könyvtárközi kölcsönzés még intenzívebb igénybevételét. 2022-ben is regisztráljuk a könyvtárközi kölcsönzést korábban még nem igénybevevő szolgáltatóhelyeket az ODR adatbázisban, hogy kéréseik ezen keresztül, online történjenek.

Felelős: megyei hálózati osztályvezető, valamennyi területi referens, könyvtárközi kölcsönzéssel foglalkozó kolléga

Határidő: folyamatos

2.4 Közösségi szolgáltatások

A közösségi szolgáltatásokat illetően a célunk: a lakosság érdeklődésének megfelelő kulturális, közösségi, közművelődési rendezvények, digitális kompetenciafejlesztő foglalkozások és egyéb programok, kiállítások szervezése, az olvasáskultúra fejlesztését támogató programok rendezése, az olvasás, a tanulás, a közösségi élet támogatása, a civil önszerveződések segítése. A szolgáltató helyeket is igyekszünk bevonni az országos (Internet Fiesta, Országos Könyvtári Napok) és térségi szakmai programokba.

Általános tendencia, hogy a települések a kultúrára fordított kiadásait nem növelik. Ennek ismeretében nagyon fontos, hogy a legkisebb – 500 fő lélekszám alatti – településekre is szervezzünk programokat, rendezvényeket, mivel sok esetben az ott élőknek nincs más lehetőségük kulturális események látogatására.

A korábbi évek tapasztalataira is alapozva folyamatosan frissítjük a programajánló listákat. A programigények és a szervezés lebonyolítása tekintetében folyamatos kapcsolatot tartanak a rendezvényszervező kollégák a települési önkormányzatokkal, illetve a könyvtárosokkal. A költségkeretek elosztása elsősorban a lakosságszámtól függ, de figyelembe vesszük a települések aktivitását is.

Felelős: programszervező, valamennyi területi referens

Határidő: folyamatos

A programokat illetően arra törekszünk, hogy 2022-ben egyetlen kistépülés lakója se kerüljön hátrányba az esetlegesen meglévő fenntartói érdektelenség miatt.

A rendezvények kiajánlása és szervezése során minden esetben a minőségi kultúra terjesztése, a maradandó irodalmi, zenei élmény elérése az elsődleges célunk. Tapasztalatunk az, hogy az idősebb korosztály nehezen jut el még a közelben lévő városokba is. Ezért számukra helyben több ismeretterjesztő előadást tervezünk, olyan jellegűeket, amelyek a helyi kérdésekre, az egyedi problémákra adnak választ. Nagyon kedveltek az író-olvasó találkozók mellett az irodalmi műsorok és a zenés-irodalmi összeállítások, de igyekszünk több olvasásnépszerűsítő interaktív foglalkozást is szervezni.

Számos településen könyvtárhasználati ismeretek bemutatásával szeretnénk a fiatalabb korosztály figyelmét felhívni a könyvtár által kínált lehetőségekre. Az író-olvasó találkozókat, bábelőadásokat, interaktív gyermekműsorokat, kézműves foglalkozásokat, játszóházakat szervezünk a kicsik számára. A rendezvények számának növelése érdekében – a támogatott

rendezvények szervezésén túl – feladatunk az, hogy a helyi könyvtárosokat is minél több foglalkozás megtartására ösztönözzük, és a megyei hatókörű városi könyvtár munkatársai is tartsanak ingyenes foglalkozásokat. Rendezvényszervezőink arra törekednek, hogy a költséghatékonyság biztosítása érdekében egy-egy kedvelt előadót több helyre, olcsóbban szerződtessenek.

Felelős: programszervezők, valamennyi területi referens

Határidő: folyamatos

A könyvtári foglalkozások körének bővítésével (nyári, szünidei foglalkozások, idősök körében végzett szervezőmunka, a megyei hatókörű városi könyvtár munkatársai által megvalósított könyvtárhasználati foglalkozások stb.) igyekszünk a településeken élőket minél nagyobb számban bevonni a szolgáltatások igénybevételére. Az elmúlt évhez hasonlóan 2022-ben is 2100 fölött tervezzük a program kereten felüli, plusz forrást nem igénylő, a könyvtáros kollégák közreműködésével megvalósuló foglalkozások számát.

Felelős: programszervező, valamennyi területi referens

Határidő: folyamatos

Kiemelt célunk 2022-ben a KönyvtárMozi projekt további folyamatos működtetése és fejlesztése, törekedve arra, hogy a vetítésekhez közösségformáló programok, előadások, beszélgetések, foglalkozások társuljanak. Nagyon fontos feladat 2022-ben, hogy áttekintsük a regisztráltak működését, a vetítéseket, hogy az aktív szolgáltatóhelyek minél eredményesebbek legyenek. Ahol ezt nem tudják megtenni, kezdeményezzük a regisztráció visszavonását és ezzel párhuzamosan keressük a további bővítés lehetőségét.

A nagy könyvtárbuszos településeket beregisztráltuk, ott is folytatjuk a vetítéseket.

Felelős: a feladattal megbízott területi referens

Határidő: folyamatos

A közösségi programok iránt nagy érdeklődés mutatkozik. 2022-ben is megszervezzük az alsó tagozatos korosztály részére a „Hahó, könyvtársak!” című olvasásnépszerűsítő programunkat, melybe a kistépüléseken működő iskolákat igyekszünk minél nagyobb számban részvételre ösztönözni. A nyertes csapatok az előző évhez hasonlóan bogácsi kiránduláson vehetnek részt.

Felelős: programszervezők, a gyermekkönyvtár vezetője

Határidő: 2022. július 31.

A költségvetés terhére 2022-ben 650 programot tervezünk, melyet kiegészítenek a saját, munkaidő terhére megvalósított közösségi rendezvények, programok. Az ingyenes, kollégák bevonásával szervezett programokkal együtt 2022-ben is szeretnénk elérni a 3000 alkalmat.

Felelős: programszervezők, valamennyi területi referens

Határidő: folyamatos

A költségvetési keretből tervezett programok száma 2022-re

	Megvalósult programok száma 2021-ben	Tervezett programok száma 2022-ben
Vetélkedő, verseny	3	10
Könyvtári óra	22	25
Játékos tevékenység	114	120
Tanfolyam, tréning	7	10
Előadás, konferencia	230	250
Kiállítás	0	5
Könyvbemutató	25	30
Műsoros, szórakoztató rendezvény	69	80
Hangverseny	71	80
Egyéb	6	10
Összesen	547	650

Nagy siker övezte a nyári szünidei foglalkozásainkat, melyeket olyan könyvtárbuszos kistélepüléseken szerveztünk, ahol halmozottan hátrányos helyzetűek élnek, és a gyermekek nyáron sem tudnak elmenni a faluból. Egy-egy napra szervezett programjainkat tovább szeretnénk folytatni 2022-ben is. A nyári hónapokban a Területellátási osztály munkatársai és a könyvtár gyermekkönyvtárosai több alkalommal szerveznek majd olvasásnépszerűsítő, kézműves foglalkozásokat a könyvtárbuszos településeken (Fáj, Ládbesenyő, Ziliz).

Felelős: megyei hálózati osztályvezető, valamennyi területi referens

Határidő: 2022. augusztus 31.

2.5 Speciális könyvtári szolgáltatások, dokumentumok, eszközök biztosítása a fogyatékkal élők számára

A Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer működtetése lehetővé teszi az esélykülönbségek mérséklését a megye aprófalvas településein élők számára. Különösen nagy segítséget jelent ez a szolgáltatási forma azoknak, akik szociális helyzetük okán vagy a földrajzi távolságokból eredően nem tudják személyesen felkeresni a nagyobb könyvtárakat.

A házi könyvtári ellátás a rokkantak vagy mozgáskorlátozottak, a speciális dokumentumok a fogyatékkal élők (vakok és csökkentlátók; siketek és nagyothallók) könyvtári ellátásában tudnak hatékony segítséget nyújtani, így 2022-ben tovább ösztönözzük e dokumentumok beszerzését és a szolgáltatások meghonosítását, bevezetését azon kistélepüléseken is, ahol ezzel a szolgáltatással eddig nem éltek.

Borsod-Abaúj-Zemplén megye 51, többségében aprófalvas, nagymértékben előregedett lakosságú települése a könyvtárbuszos ellátást igényli könyvtárunktól. A településeken nincs

könyvtári, információs közösségi hely, így ez a szolgáltatás különös jelentőséggel bír. A tervszerű menetrenden kívül, illetve azt kiegészítve mindennapos gyakorlattá vált a házhoz szállítás, a pótmegállóhelyként az idősök nappali ellátását végző intézmények meglátogatása. Az idős, beteg olvasók igényeit a jövőben is figyelembe kell vennünk, ezt a gyakorlatot a továbbra is ösztönözni kívánjuk. A könyvtárbuszokon a könyveken kívül jelentős a DVD állomány, bőséges a folyóirat kínálat is. Továbbra is törekszünk arra, hogy minél több öregbetűs könyv, a fogyatékkal élők számára is használható dokumentum jelenjen meg a könyvtárbusz kínálatában.

Felelős: a könyvtárbuszos szolgáltatást végző munkatárs

Határidő: folyamatos

A könyvtári, információs és közösségi helyeken a könyvtáros személyisége meghatározó abban, hogy a településeken működik-e a házhoz szállítás, az idős, beteg, mozgásukban korlátozott emberek speciális könyvtári ellátása. Éppen ezért ezt a kérdést különös hangsúllyal kezeljük a szakmai továbbképzések tematikájában, s igyekszünk minél több könyvtárost megnyerni e szolgáltatási formának.

Felelős: megyei hálózati osztályvezető, feladattal megbízott területi referens, a könyvtárbuszos szolgáltatást végző munkatárs

Határidő: folyamatos

2.6 Nemzetiségi könyvtári ellátás

Az 1997. évi kulturális törvény a megyei hatókörű városi könyvtárak számára megyei szinten előírja a nemzetiségekhez tartozó lakosok könyvtári ellátásának szervezését, végzését (66. § c) pont). Megyénkben és a megyei jogú városban a szórványosan, kis számban és nagyobb arányban előforduló nemzetiségek jellemzőek. Megyénkben – létszámát tekintve – a leginkább jelentőséggel bíró nemzetiség a német, roma, szlovák. Az etnikai kisebbségek közül a legnagyobb számban, s egyben a leghátrányosabb helyzetben jelenlévő népcsoport a roma. Bár statisztikai, számszerű meghatározásuk mind nyelvismeret, mind nemzetiség alapján nem egyértelmű, az tény, hogy Borsod-Abaúj-Zemplén megye 169 településén jelentős számú, magát roma nemzetiségűnek valló lakos él, elsősorban Miskolcon, Abaúj-hegyközben, Ózd és Encs környékén kistelepüléseken, aprófalvakban. Utóbbiakban sok helyen a roma kisebbség (esetenként több mint 90%-os) többségbe került a magyar lakosság arányához képest.

A megyében az elmúlt években többféle felzárkóztató program indult el. Intézményünk a maga eszközeivel, pályázati források támogatásával folyamatosan hozzájárul ahhoz, hogy ezek céljai, erőfeszítései sikeresek legyenek. A megyében jelentős a magát német és szlovák nemzetiségűnek valló lakos él. Arra törekszünk, hogy a beszerzett dokumentumok között legyen az adott településen érintett és igényelt nemzetiségi irodalom, de a jelentkező igények kielégítésére az intézmény teljes nemzetiségi gyűjteménye rendelkezésre áll, és könyvtárközi kölcsönzés keretében az ellátást biztosítjuk.

Felelős: megyei hálózati osztályvezető, területi referensek, könyvtárközi kölcsönzéssel foglalkozó kolléga

Határidő: folyamatos

Az intézmény nemzetiségi gyűjteménye állományának bővítésére az Országos Idegennyelvű Könyvtártól évenkénti rendszerességgel bruttó 140.000 Ft vissza nem térítendő pályázati támogatást kap dokumentumok beszerzésére. Ez a keret rendre kiemelten kezeli a roma gyűjtemény bővítését. A pályázati támogatás adminisztrálása, dokumentummal történő megtöltése a Területellátási osztály és az olvasószolgálat közös feladata.

Felelős: a gyarapítással megbízott munkatárs, gyűjteményszervezési osztályvezető, területi referensek

Határidő: a pályázatban foglaltak szerint

A nemzetiségek által is lakott kistelepülési szolgáltató helyeken felmérjük a nemzetiségi dokumentumok iránti igényt, és figyelembe vesszük a gyarapítás során. A megyei ellátás településeiről valós beszerzési igényként érkező nemzetiségi irodalmat a Corvinában megjelenítjük, és biztosítjuk azok bevonását is a könyvtárközi kölcsönzésbe.

2022-ben 300.000 Ft értékben különítünk el könyvkeretet a nemzetiségi könyvtáraknak. Elsősorban Bükksgentkereszt, Répáshuta, Sajópálfala és Rátka települések számára.

Felelős: a gyarapítással megbízott munkatárs, gyűjteményszervezési osztályvezető, területi referensek

Határidő: folyamatos

2.7 Szakmai képzés, továbbképzés

A szakmai továbbképzések, a megyei és az ellátási körzet szintjén megvalósuló szakmai napok, konferenciák mellett a szakmai munka minőségi fejlesztését elősegítő együttműködésekre helyezzük a hangsúlyt. A **Corvina integrált könyvtári rendszer közös használatával**, valamint a megye települési, szak- és iskolai könyvtárait támogató szerverparkunk üzemeltetésével hozzájárulunk Borsod-Abaúj-Zemplén megye lakosságának minőségi könyvtári ellátásához. A Corvina rendszer használatának kiterjesztésével tovább kívánjuk növelni a csatlakozó könyvtárak szolgáltató képességét.

A Corvina integrált könyvtári rendszer használatához eddig csatlakozott könyvtárak körének bővítésére továbbra is nyitottak vagyunk, és lehetőséget biztosítunk iskolai könyvtárak csatlakozására is. A Megyei Közös Katalógus használata részben a tájékoztatást, részben a könyvtárközi kölcsönzés kiterjesztését segíti elő.

Felelős: igazgató, megyei hálózati osztályvezető, rendszergazda

Határidő: folyamatos

Jogszabályban megfogalmazott feladatunk az, hogy a megye nyilvános könyvtárai körében figyelemmel kísérjük a könyvtári minőségirányítás szempontjainak alkalmazását és gyakorlati tapasztalatait, szakmai napok vagy egyéni tanácsadások keretében segítük ez irányú tevékenységüket.

Felelős: igazgató, megyei hálózati osztályvezető

Határidő: folyamatos

A megyei hálózati osztályvezető részt vesz a Minőségirányítási Tanács munkájában. A Területellátási Osztály több tagja kap feladatot a 2023-ban benyújtandó Minősített könyvtár díj pályázati anyagának kidolgozásában.

Felelős: igazgató, megyei hálózati osztályvezető

Határidő: folyamatos

Az aktuális könyvtárszakmai kérdésekről a könyvtárosoknak és fenntartóiknak szakmai napokat szervezünk a megyei hatókörű városi könyvtárban.

Felelős: igazgató, megyei hálózati osztályvezető

Határidő: folyamatos

A szakmai innovációt, a szolgáltatási terek megújítását támogató pályázatokat figyeljük, a projektekbe igyekszünk minél több települést bevonni.

Felelős: megyei hálózati osztályvezető, feladattal megbízott területi referens

Határidő: folyamatos

Nagy hangsúlyt fektetünk az országos rendezvényekre, kiemelten az Internet Fiesta és az Országos Könyvtári Napok programsorozatára. Minden évben a kiemelt rendezvények sorába tartoznak az Ünnepi könyvhét programjai, melyben továbbra is nagy szerepet szánunk az együttműködéseknek. Az országos programokba is igyekszünk minél több kistérségi szolgáltató helyet bevonni.

Felelős: igazgató, rendezvényszervezők

Határidő: folyamatos, illetve programhoz kapcsolódó

A II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár honlapja, a www.rfmllib.hu és a www.bazkonyvtar.hu felület továbbra is az információáramlás és a tájékoztatás fontos eszköze marad. A kapcsolattartásban is támaszkodunk a Megyei Tudástár portálra, illetve az elektronikus levelezés jól bevált gyakorlatára, nem mellőzve a területi referensek közvetlen, személyes kapcsolattartását.

Felelős: igazgató, megyei hálózati osztályvezető, honlapszerkesztők, megyei PR-munkatárs, területi referensek

Határidő: folyamatos, illetve programhoz kapcsolódó

2022-ben is kiemelt figyelmet fordítunk a weboldalak technikai és tartalmi frissítésére, modernizálására. A honlap megújítására munkacsoportot hozunk létre.

Felelős: igazgató, megyei hálózati osztályvezető, honlapszerkesztők, megyei PR-munkatárs, területi referensek

Határidő: 2022. október 31.

Továbbra is kiadjuk a **Könyvtári Mappát**, a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei könyvtárosok lapját. Az évente két alkalommal, nyomtatott és elektronikus formában is megjelenő megyei

szintű időszak kiadvány szerkesztésébe, az írások elkészítésébe bevonjuk a megye könyvtárosait, kapcsolatunkat kiterjesztve a szak- és felsőoktatási könyvtárak irányába is. Célunk, hogy gyakorlati, szakmai segítséget nyújtsunk a megyében dolgozó könyvtárosoknak, és megjelenési lehetőséget biztosítsunk saját tapasztalataiknak, eredményeiknek, gyakorlatuknak.

Felelős: igazgató, megyei hálózati osztályvezető, feladattal megbízott területi referensek, PR-munkatárs

Határidő: folyamatos

Hagyománnyá vált Borsod-Abaúj-Zemplén megyében az Országos Könyvtári Napok rendezvénysorozatához kapcsolódó **megyei könyvtáros találkozó**, melyet 2022-ben már 16. alkalommal tervezünk megrendezni. E program keretében köszöntjük a legalább harminc éve könyvtárosként dolgozó kollégákat, a nyugdíjba vonulókat, illetve kihasználva a kollégák nagy számban való megjelenését, lehetővé tesszük az aktuális és a mindennapi munkában hasznosítható témák egymás közti megosztását.

Felelős: igazgató, megyei hálózati osztályvezető, programszervező

Határidő: 2022. október

A minőségi munka megszervezésében kiemelt szerepe van a könyvtáros személyének, így különösen nagy hangsúlyt kell fektetnünk a szakmai képzésekre, továbbképzésekre. A huzamosabb ideje egy település könyvtárában foglalkoztatott kolléga szakmai ismereteit elsősorban a segédkönyvtáros képzésen való részvétellel, míg a más státuszban dolgozó munkatársakét elsősorban alapfokú képzés keretében szeretnénk bővíteni. A megye méretét tekintve mindenképpen indokolt több, az ellátási körzetek együttműködésében megvalósuló alapfokú tanfolyam indítása.

Felelős: igazgató, megyei hálózati osztályvezető, területi referensek

Határidő: folyamatos

Fontos a rendszerbe újonnan belépő munkatársak ismereteinek megalapozása, éppen ezért az alapképzésen túl a személyes tanácsadásra, módszertani segítségnyújtásra is kiemelt figyelmet fordítunk.

Felelős: valamennyi területi referens

Határidő: folyamatos, igény szerinti

2022-ben is bővítjük azon könyvtárak körét, melyekben elindul az elektronikus kölcsönzés. Ez megköveteli a kistépülésen dolgozó munkatársak képzését, a modul használatának a betanítását. Intézményünk oktatóterme rendelkezésre áll, ahol igény szerint több képzési ciklus indítására kerülhet sor. Ezen kívül, a megye földrajzi adottságaira tekintettel a képzéseket más helyszínre is kihelyezzük, biztosítva valamennyi érintett könyvtáros részvételi lehetőségét. Minden munkatárs számára lehetővé tesszük a többszöri konzultációs lehetőséget személyesen és online módon egyaránt.

Felelős: megyei hálózati osztályvezető, területi referensek

Határidő: folyamatos

2.8 Eszközbeszerzés, informatikai és egyéb eszközfejlesztés

A munkánkban arra törekszünk, hogy a KSZR tevékenységre vonatkozó hosszú távú tervünkben foglaltakat az informatikai és egyéb eszközfejlesztéssel kapcsolatban is teljesíteni tudjuk. Valamennyi, általunk ellátott településen rendelkezésre áll legalább 2 db számítógép a megfelelő szoftverekkel együtt. Az informatikai eszközbeszerzéseket a rendelkezésre álló források hatékony felhasználása érdekében központilag bonyolítjuk.

2022-ben 26 db asztali számítógép és 16 db notebook, 19 db nyomtató, 11 db projektor, 7 db e-book olvasó, valamint további kis értékű számítástechnikai és egyéb elektronikai eszköz beszerzését tervezzük,

Felelős: gazdasági igazgatóhelyettes, feladattal megbízott területi referens

Határidő: 2022. július 31.

Az informatikai eszközök beszerzése terén eddig is jelentős lépéseket tettünk, melyet az alábbi táblázat számai is alátámasztanak.

	2013 – 2017		2018		2019		2020		2021		Összesen	
	darab	ár	darab	ár	darab	ár	darab	ár	darab	ár	darabszám	érték
Asztali munkaállomás	479	109148366	37	8592690	38	6064800			37	10060000	591	123805856
Notebook	50	6869399	8	2355262	8	1482400			14	5222000	80	10707061
Multis nyomtató	198	7226815	24	933416	24	1027200	40	1996000	39	2548400	325	11183431
monitor	16	424745	4	121432	3	60000					23	606177
Fénymásoló	46	11001360									46	11001360
Vonalkódolvasó	186	5362016	53	1063040	25	410000					266	6835056
Projektor	73	7204713	34	3193348	11	1483900	10	1490000	8	1540000	136	13371961
Vetítővászon	87	2666893	33	825250	16	316300	10	303900	5	110000	151	4112343
Fényképezőgép	169	7677563	53	3260200	14	882000	15	1043350	6	495600	257	12863113
Vidokamera	17	2026801			2	262000	11	1304636	3	477600	33	3593437
Mobiltelefon	51	876763									51	876763
Scanner	9	407280									9	407280
Tablet	1	41700	12	697632							13	739332
e-book olvasó	5	68635	2	53480					5	170000	12	122115
Szoftver (operációs rendszeren kívül)	2125	6322071	730	1226400	1000	1535538	1000	3450000	1	608992	3856	12534009
Hangosítás	14	5266971	4	212040	9	824724	20	1147997	7	581000	54	7451732
Router	47	517146									47	517146
CD lejátszó	22	601316	5	174500	29	980220	16	476839	1	33000	73	2232875
DVD lejátszó	19	300004	3	41700			2	45980	4	78000	28	387684
TV	30	2480651	30	2676000	25	2464000	28	2555720	12	1188000	125	10176371
Diavetítő	19	314089									19	314089
Hangfal	34	250071	30	247380	16	179000	10	110920	10	99000	100	787371
Fejhallgató	0	0					27	80830			27	80830
Kellékanyag, egyéb eszköz, közbesz. díj		1831752		401862				380859		173900	0	2614473
											0	
Összesen		178887120		26075632				14387031				237321865

2022-ben tervezett informatikai eszközbeszerzés:

Eszköz megnevezése	2022	
	Darabszám	Érték
Számítógép	26	10.800.000
Notebook	16	6.800.000
Multifunkcionális nyomtató	19	950.000
Projektor+vászon	11	3.000.000
Fényképezőgép	8	800.000
TV	8	960.000

További szolgáltatások

2022-ben is folytatjuk az eddigi évekhez hasonlóan a kistélepuslési könyvtárak teljes körű megújítását, amelyhez elsősorban a Nemzeti Kulturális Alap pályázatát szeretnénk felhasználni. 2 település, Radostyán, Rudolftelep tervezi benyújtani a pályázatot, amelyhez az előző évekhez hasonlóan könyvtárunk szakmai, módszertani támogatást biztosít a településeknek.

Felelős: megyei hálózati osztályvezető, feladattal megbízott munkatárs, valamennyi érintett területi referens

Határidő: 2022. március 31.

A bútorok, kisebb eszközök beszerzése a tervezett egyedi igények alapján 3 árajánlat bekérésével (illetve a vonatkozó helyi szabályzatnak megfelelően), a megyei hatókörű városi könyvtár gazdasági igazgatóhelyettesének az irányításával történik. Május 31-ig valamennyi, beruházáshoz kapcsolódó árajánlatnak rendelkezésre kell állnia az év végi beszerzési dömping elkerülése érdekében.

Felelős: megyei hálózati osztályvezető, gazdasági igazgatóhelyettes, feladattal megbízott munkatárs, valamennyi érintett területi referens

Határidő: 2022. május 31.

A fenntartói támogatás megléte esetén az idén is tervezzük, hogy néhány település könyvtárának berendezését megújítjuk (Abaújalpár, Abaújvár, Böcs, Felsőtelekes, Fulókércs, Hejce, Kesznyéten, Perkupa). A szakmai berendezési elképzelések összeállítása és az árajánlatok függvényében döntünk a fejlesztések megvalósításának ütemezéséről.

Felelős: megyei hálózati osztályvezető, feladattal megbízott munkatárs, valamennyi érintett területi referens

Határidő: 2022. október 31.

A már kihelyezett informatikai eszközöket illetően kiemelt feladatunk, hogy az eszközökkel kapcsolatos fenntartási feladatokat figyelemmel kísérjük és folyamatosan elvégezzük (vírusirtás, távfelügyeleti szoftverek követése, garanciák lejártával alkatrészbeszerzések, szükséges javítások, frissítések futtatása stb.)

Felelős: feladattal megbízott munkatársak, rendszergazda

Határidő: folyamatos

Az irodaszerek, szakmai és ügyviteli nyomtatványok beszerzése továbbra is a megyei hatókörű városi könyvtár feladata. A könyvtárakban végzett munkához szükséges irodaszerek listáját kiegészíthetik egyedi, további indokolt igények. Az eszközbeszerzés központosítottan történik, figyelemmel az igények optimalizálására. A beszerzést és a kiszállítást évente 2 alkalommal végezzük. A kézműves, interaktív foglalkozásokhoz szükséges egyedi igényekhez a területi referensek vásárolják meg az anyagokat.

Felelős: gazdasági igazgatóhelyettes, feladattal megbízott területi referens

Határidő: 2022. április; november

A megyei és városi könyvtár fontos feladata 2022-ben, hogy „Az én könyvtáram” projektben, kidolgozott mintaprogramok alkalmazását ösztönözze nemcsak a nyilvános könyvtárakban, hanem a kistépüléseken is, a helyi közoktatás támogatása érdekében. Ezt is támogatja a Robotika csomag, amely olvasásnépszerűsítő programozási csoportos foglalkozások szervezését teszi lehetővé.

Felelős: megyei hálózati osztályvezető, területi referensek

Határidő: folyamatos

2.9 Statisztikai adatszolgáltatás

A statisztikai adatszolgáltatást az Országos Statisztikai Adatgyűjtési Program adatgyűjtéseiről és adatátvételeiről szóló, 388/2017. (XII. 13.) Korm. rendelet alapján végezzük. A 1442-es, Jelentés a könyvtárak tevékenységéről elnevezésű módosított adatlapot az ágazati minisztérium kulturális statisztikai rendszerében, kizárólag elektronikusan, online módon töltjük ki, megyei szinten is koordinálva az adatszolgáltatást (<https://kultstat.oszk.hu/>). Az adatok beszolgáltatása a rendelet alapján valamennyi könyvtárat működtető intézmény, testület (települési, munkahelyi, felsőoktatási és szakkönyvtárak) számára kötelező. Az adatok ellenőrzését könyvtárunk Területellátási osztálya végzi. A beszolgáltatott statisztikai adatok értékelése minden évben jó alapot szolgáltat megyei munkánk összehasonlító elemzéséhez, a szükséges intézkedési irányok kijelöléséhez, megtételéhez.

A megyei hatókörű városi könyvtár Területellátási osztálya (2021-re vonatkozóan) 331 település adatszolgáltatását végezte el.

Felelős: igazgató, megyei hálózati osztályvezető, valamennyi érintett területi referens

Határidő: 2022. március 15.

2.10 Könyvtárhasználat

A szolgáltató helyek szakmai működését tükröző forgalmi adatok alakulása 2022-ben megyei szinten az alábbiak szerint várható

lakosságszám	személyes használók száma	regisztrált használók száma	14 éven felüliek személyes használata	14 éven aluliak által kölcsönzött dokumentumok száma	14 éven felüliek által kölcsönzött dokumentumok száma
284.802	220.000	40.000	100.000	86.000	230.000

3. Szolgáltató könyvtár

A szolgáltató II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtárban 2013-ban létrejöttek a szolgáltatás humán és infrastrukturális feltételei, kialakult a szervezeti struktúra, amely megfelelő színvonalú szolgáltatás biztosítására alkalmas. Az évek során több személycsere történt, valamint a megnövekedett feladatok, a települések közvetlen ellátása miatt létszámbővítésre is sor került. 2022-től nyugdíjazás miatt a korábbi csoportvezető irányítja osztályvezetői beosztásban a 12 fős csoport munkáját.

A Területellátási osztályon kívül a Gyűjteményszervezési és Gazdasági osztály munkatársai is jelentős mértékben részt vesznek a KSZR feladatok ellátásában, továbbá négy gépkocsivezető is rendelkezésre áll amellett, hogy a csoport több munkatársa is vezet.

Forrást kell fordítanunk egyrészt a munkatársak ismereteinek bővítésére, a folyamatos továbbképzésre, tapasztalatcserére, de a tárgyi, informatikai és logisztikai erőforrások minőségének megtartására, illetve javítására is, hisz a 331 település szolgáltatásának menedzselése megköveteli a megfelelő időgazdálkodást, s ez ma már a technikai eszközök megbízható működése nélkül lehetetlen.

4. Minőségfejlesztés, minőségirányítás, a szolgáltatás dokumentálása

A II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár, mint a megyei Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer működtetője, potenciális és tényleges könyvtárhasználói számára a törvény által előírt feladataival, vállalt missziójával, küldetésével összhangban a lehető legjobb színvonalú, minőségi szolgáltatásokat kívánja biztosítani. Minden kommunikációs lehetőséget igyekszünk kihasználni annak érdekében, hogy a tényleges és potenciális használóinkat szolgáltatásainkról folyamatosan tájékoztassuk, ugyanakkor a könyvtári rendszer által nyújtott szolgáltatásokat vonzóvá, könnyen elérhetővé tegyük.

A településeken dolgozó kollégákkal végzett közös munkánk egyik kiemelt feladata, hogy a kistelepülések lakosságának legalább 25%-a igénybe vegye a könyvtárak által nyújtott szolgáltatásokat. Megszólításuk csak sok csatornán, változatos eszközökkel lehetséges.

Továbbra is a hosszabb távú céljaink között szerepel, hogy a teljes körű minőségbiztosítás valamennyi eszközének, a munkatársak elköteleződésének alkalmazásával a lehető legjobb szolgáltatási színvonalat nyújtsuk könyvtárhasználóink számára. A munkatársak folyamatos képzésével, az innovatív gondolatok és javaslatok beépítésével arra törekszünk, hogy szolgáltatásainkkal megfeleljünk a felénk forduló közönség, közösség elvárásainak.

A települési önkormányzatokkal való kapcsolattartás terén meghatározó a partnerség, az igények kölcsönös tiszteletben tartása, az együttműködésre törekvés.

A szolgáltatások egységessége érdekében biztosítjuk az adminisztrációs tevékenységekhez szükséges dokumentumokat.

A Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer működésével kapcsolatban 2013-ban megfogalmazott irányelveink érvényesek, melyeket 2022. évi munkánk szervezése során is figyelembe veszünk.

Az egyes munkafolyamatok szabályozása megtörtént, a személyes látogatások, a dokumentum- és eszközszállítások dokumentálása szabályozott, melyek továbbra is érvényben maradnak:

- Valamennyi településre az év során (a kis könyvtárbuszra is) legalább 4 alkalommal szállítunk friss dokumentumokat. A nagy busz állományának gyarapítása, feltöltése és leválogatása folyamatos.
- Az alkalmanként kiszállított dokumentumok darabszáma a település nagyságától függően változó, de egy év alatt nem lehet kevesebb, mint 120 db.
- Valamennyi vásárolt és kiszállított dokumentum adata a Corvina integrált rendszerben elérhető, s a lelőhely adatok, a kiszállítás is a rendszer segítségével dokumentált.
- A kistelepülési könyvtárosok ezen túl átadó listát kapnak a kihelyezett dokumentumokról, s a látogatás tényét, a kihelyezett dokumentumok értékét törzskönyvben is rögzítjük.
- A települési szolgáltató helyre vásárolt egyéb eszközök, gépek, berendezési tárgyak a megyei és városi könyvtár tulajdonába, leltári nyilvántartásba kerülnek, s minden esetben átadó-átvevő jegyzőkönyvvel kerülnek a településre.
- A szolgáltató helyekre kiszállított irodaszerek, kézműves anyagok, könyvtárszakmai nyomtatványok, eszközök szintén átadó-átvevő jegyzék alapján kerülnek átadásra, illetve felhasználásra.
- A rendezvények, olvasásnépszerűsítő programok, digitális kompetenciafejlesztő képzések során követelmény a program dokumentációja, mely alapvetően magában foglalja rendezvények esetén a létszámadatot is tartalmazó teljesítésigazolást, képzés esetén a fotókat és a jelenléti ívet. A képzés eredményességét az erre a célra kidolgozott „Elégedettségi kérdőív”-vel mérjük.

- A szakmai teljesítésigazolás során ezek ellenőrzése, meglétének igazolása is megtörténik.
- A KSZR szolgáltatásaival kapcsolatos felmérés alkalmával az „Elégedettségi kérdőív”-et valamennyi könyvtári, információs és közösségi hely munkatársának megküldjük.

Felelős: megyei hálózati osztályvezető, valamennyi érintett területi referens

Határidő: folyamatos

A szolgáltatás dokumentálása

A könyvtárhasználat adatainak elemzése is megerősítést ad ahhoz, hogy kiemelt feladatként kell kezelnünk a könyvtári szolgáltatások népszerűsítését, melyre a továbbiakban is nagy hangsúlyt kell fektetni.

Kiemelt feladatnak tartjuk:

- A szolgáltató helyre vonatkozó adatok és információk közzétételét a megyei hatókörű városi könyvtár honlapján.
- Információk biztosítását a könyvtári szolgáltatásokról a kistélepi önkormányzat honlapján, különös figyelemmel az új és az ingyenesen igénybe vehető szolgáltatásokra, továbbá a fogyatékkal élőket és a nemzetiséghez tartozókat érintő információkra.

A Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer szolgáltatásainak népszerűsítése során az intézményi és a KSZR részére kidolgozott arculati elemeket használjuk, figyelembe véve a kistélepek sajátosságait is.

Az eddig használt, a könyvtári szolgáltatásokat népszerűsítő plakátokat, szórólapokat megfelelő példányszámban újra el kell készítenünk (letéti és könyvtárbuszos ellátás esetén egyaránt), hogy folyamatosan legyen tájékoztató anyag a településeken.

A szolgáltatás egységes megjelenését szolgálja a „könyvtári, információs és közösségi helyeken” használatos, azonos arculati elemmel bíró kültéri információs tábla, valamint a könyvtárbuszos megállóhelyeket jelölő tábla. Ezeket az újonnan csatlakozó települések számára is elkészítetjük és kihelyezzük, szükség esetén frissítjük, illetve az új könyvtárbuszos megállóhelyekhez újakat készítünk.

A Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer egyik legfontosabb információs csatornája a honlap. A korábban elkészült Megyei Tudástár portált (www.bazkonyvtar.hu) folyamatosan fejlesztjük a KSZR szolgáltatásoknak, és a használói igényeknek megfelelően. Ez folyamatos és ingyenes reklámfelületet biztosít a rendezvényeinknek. Folyamatosan bővítjük, aktualizáljuk a Megyei Tudástár portálon korábban elhelyezett:

- egységesen használt dokumentumtárat,
- egységes arculattal megtervezett biankó plakát és meghívó mintákat,
- könyvtári adminisztrációhoz, nyilvántartásokhoz szükséges nyomtatványokat.

Egyre több település és könyvtári, információs és közösségi hely hoz létre önálló Facebook oldalt, ahol rendszeresen hírt ad tevékenységéről.

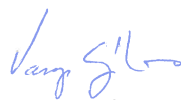
Az évi két alkalommal megjelenő Könyvtári Mappa pontos krónikása az elvégzett munkáknak, gondjainknak, örömeinknek.

Összegzés:

A Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer keretében a II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár országosan a legtöbb – 2021-ben 331, 5500 lélekszám alatti – kistélepet lát el. A nyilvános könyvtárak jegyzékén szereplő könyvtárak szakmai módszertani támogatása is szerepel feladataink között.

A Területellátási osztályon megnövelt létszámmal, illetve a feladatok arányos megosztásával, átstrukturálásával végezzük a munkát.

Miskolc, 2022. március 28.

Varga Gábor
igazgató

